

Vergadering
Oktober 2022

Nummer
7482

Onderwerp

WarmtelinQ Rijswijk-Leiden aanlandlocatie

Bestuurlijke samenvatting van het voorstel

WarmtelinQ (onderdeel van de Gasunie) is voornemens om de toekomstige warmtetransportleiding WarmtelinQ Vlaardingen – Den Haag, ter hoogte van Rijswijk door te trekken naar Leiden. Met het oog op dit voornemen is onderzocht in hoeverre voor het leidingtracé Rijswijk – Leiden (WarmtelinQ Rijswijk-Leiden) een vergelijkbaar proces kan worden doorlopen als voor het tracé Vlaardingen – Den Haag. Op 22 september 2021 is door Provinciale Staten besloten (Besluit nr. 7388) om een provinciaal inpassingsplan (PIP) en een PlanMER op te stellen, daarbij is rekening gehouden met de toen verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 juli 2022.

Aanlandlocatie

Ten tijde van het besluit van Provinciale Staten op 22 september 2021 werd aansluiting via de oostzijde van Leiden gezien als het voorlopig basistracé dat het grondgebied van de gemeenten Rijswijk, Den Haag (Ypenburg), Leidschendam-Voorburg, Zoeterwoude, Leiderdorp en Leiden doorkruist. Er werd toen ook aangegeven dat een aansluiting via de westzijde van Leiden tot de mogelijkheden behoort en dat dat dit tracé mogelijkheden biedt voor toekomstige warmtelevering aan gemeenten aan de westzijde van Leiden (Katwijk, Oegstgeest en Voorschoten). Om die reden is er in de startbeslissing van Provinciale Staten op 22 september 2021 nog geen expliciet besluit genomen over de scope van het PIP.

Gedeputeerde Staten hebben in de NRD de eerste stap in de mer-procedure gezet en in die NRD zijn alleen alternatieven uitgewerkt met een eindpunt aan de westzijde van Leiden (nabij knooppunt A44/N206). Nu duidelijk is dat de westkant van Leiden het eindpunt van de transportleiding gaat worden, is ook duidelijker wat op de aanlandlocatie nodig is aan technische voorzieningen. Het staat vast dat de vigerende bestemmingsplannen ter plaatse de aanleg (en het gebruik) van de transportleiding en de technische voorzieningen (WOS, piek- en backupvoorzieningen) niet toestaan. Van de gemeenten Oegstgeest en Leiden en van WarmtelinQ en Vattenfall zijn brieven ontvangen (zie bijlagen 1 en 2) waarin verzocht wordt om de aanlandlocatie mee te nemen in de ruimtelijke besluitvorming van de provincie via een provinciaal inpassingsplan (onder de Wro) of een projectbesluit (onder Ow).

Via voorliggend voorstel aan de Staten wordt de aanlandlocatie aan het project toegevoegd. En er wordt invulling gegeven aan de hierboven omschreven, toen nog

onzekere factor van de scope van het ruimtelijke plan en de wens van de gemeenten Leiden en Oegstgeest en de beide initiatiefnemers WarmtelinQ en Vattenfall. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet komen de bevoegdheden hiervoor bij Gedeputeerde Staten te liggen, maar mocht de inwerkingtreding van de Omgevingswet weer worden uitgesteld dan blijven Provinciale Staten bevoegd. Gelet op deze onzekerheid wordt bij het voorstel om de aanlandlocatie toe te voegen aan het project ook een besluit genomen om de bevoegdheden voor het bepalen van de voorlopige scope van het ruimtelijk plan bij Gedeputeerde Staten te leggen indien de Omgevingswet dan nog niet in werking is getreden. Het bepalen van die scope voor zowel het leidingstracé met de bijbehorende voorzieningen als de aanlandlocatie, zal plaats vinden wanneer deze meer in detail bekend zijn. Dat zal zijn bij het vaststellen van het voorkeursalternatief, dat staat gepland voor januari 2023. Dit besluit wordt nu aangeboden aan Provinciale Staten zodat het planproces in 2023 hoe dan ook vlot doorgang kan vinden ongeacht de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Onder de huidige wetgeving is Provinciale Staten het bevoegd gezag voor het vaststellen van een PIP (inclusief de scope daarvan). Onder de Omgevingswet verschuift deze bevoegdheid naar Gedeputeerde Staten. Als gevolg van de voortdurende onzekerheid over de datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet, is het wenselijk dat Provinciale Staten aan Gedeputeerde Staten de ruimte biedt om de scope van het PIP nader te bepalen op basis van de uitkomsten van het strategisch deel van het MER en de besluitvorming over de voorkeursalternatieven (VKA's) voor het leidingtracé en de aanlandlocatie.

Provinciale coördinatie-regeling

Naast een PIP zullen voor de aanleg van de leiding en de technische voorzieningen nog andere vergunningen en besluiten nodig zijn van andere bevoegde gezagen. In de toelichting bij het besluit van 22 september 2021 is aangegeven dat Provinciale Staten voor het project in principe toepassing zouden kunnen geven aan de provinciale coördinatie-regeling (PCR) uit de Wro. Maar op dat moment was het proces voor de voorbereiding van WarmtelinQ Rijswijk-Leiden nog niet zover dat de vergunningaanvragen op korte termijn werden verwacht. Daarom is toen aangekondigd dat, indien zou blijken dat in aansluiting of parallel aan de PIP procedure/ projectbesluit het toepassen van de PCR gewenst zou zijn, hierover separate besluitvorming zou plaatsvinden.

In de brief van WarmtelinQ en Vattenfall (11 augustus 2022) wordt naast het toevoegen van de aanlandlocatie aan het project ook verzocht om de provinciale coördinatie-regeling van toepassing te verklaren op het project. Gedeputeerde Staten zullen dit in overweging nemen, op basis van de voor- en nadelen en nadat hierover met de gemeenten van gedachten is gewisseld en er meer zicht is op de te nemen besluiten (vergunningen). Voor de bij dit project betrokken bevoegde gezagen (gemeenten, hoogheemraadschappen en Rijkswaterstaat) moet helder zijn wat hun rol en bevoegdheid is bij het toepassen van de PCR en welke consequenties dat heeft voor hen.

Indien Gedeputeerde Staten besluiten dat het toepassen van de PCR wenselijk is én die bevoegdheid dan nog bij Provinciale Staten ligt -omdat de Omgevingswet dan nog niet in werking is getreden - zal hiertoe een separaat besluit aan de Staten worden voorgelegd. Einde van dit jaar zal hopelijk duidelijk worden wat de datum van de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt.

Dit voorstel aan Provinciale Staten betreft dan ook - in het verlengde van wat is aangekondigd in september 2021 – het besluit om de aanlandlocatie toe te voegen aan de voorlopige scope van het ruimtelijk plan. En daarnaast het toekennen aan Gedeputeerde Staten van de mogelijkheid om nadere invulling aan de scope van het plan te geven, indien de Omgevingswet op 1 januari 2023 nog niet in werking is getreden.

Inhoud

Aanlandlocatie

Naar de huidige inzichten is een locatie aan de westzijde van Leiden de best passende oplossing om het tracé van WarmtelinQ aan te sluiten op het bestaande warmtenet van Vattenfall in Leiden. Om de warmte vanuit WarmtelinQ daadwerkelijk over te kunnen dragen aan het bestaande net is een Warmteoverdracht Station (WOS) nodig. Daarnaast is ter plaatse een Piek en Back up installatie (P&BU) nodig om ook op koude dagen en tijdens onderhoudswerkzaamheden het bestaande warmtenet van Vattenfall van voldoende warmte te kunnen voorzien. Dit WOS en deze P&BU van Vattenfall zijn op deze aanlandlocatie aan de westzijde nodig om het bestaande Leidse warmtenet in 2027 te kunnen aansluiten op WarmtelinQ. De aanlandlocatie en de aldaar beoogde technische voorzieningen zijn dus van belang voor de verduurzaming van het Leidse warmtenet. Vanwege de samenhang met de ontwikkeling van WarmtelinQ is de P&BU reeds meegenomen in de mer-procedure. Om de realisatie van de aanlandlocatie tijdig te kunnen starten, is het noodzakelijk dat de betreffende gronden bijtijds een passende bestemming krijgen. Deze ontwikkelingen gaan een plek krijgen nabij het knooppunt A44/N206 waar ook de gemeentegrens tussen Leiden en Oegstgeest doorheen loopt.

Gezien het bovenregionale belang van de aanlandlocatie voor de realisatie van de WarmtelinQ en de wens om de procesrisico's te minimaliseren, achten de gemeenten Leiden en Oegstgeest en de beide initiatiefnemers WarmtelinQ en Vattenfall het gerechtvaardigd en van toegevoegde waarde dat de planologische inpassing van de aanlandlocatie wordt meegenomen in het op te stellen PIP c.q. Projectbesluit.

Planologische herbestemming van de locatie door de twee gemeenten zal een kunstmatige opsplitsing van het gebied opleveren en tot complexe afstemming leiden over de afbakening van de verschillende procedures. Indien één bevoegd gezag in plaats van drie de besluitvorming over de planologische aspecten voor het gehele tracé inclusief de aanlandlocatie neemt, zal dit de procesrisico's verkleinen. Het risico op vertragingen en fouten bijvoorbeeld door onzekerheid over de politieke besluitvorming, als ook in de afstemming van de planning wordt aanzienlijk kleiner als het geheel in

handen van één bevoegd gezag, in casu de provincie, ligt. Om deze redenen hebben de gemeenten Leiden en Oegstgeest bij brief d.d. 13 juni 2022 de provincie verzocht om de aanlandlocatie mee te nemen in het PIP en dit voorstel wordt ondersteund door de initiatiefnemers WarmtelinQ en Vattenfall (zie de brief van 11 augustus 2022). Gelet hierop wordt aan Provinciale Staten voorgesteld om de aanlandlocatie mee te nemen in de provinciale ruimtelijke procedure.

Hoe groot de aanlandlocatie precies moet worden en waar deze het beste kan worden gesitueerd, is op dit moment nog niet duidelijk. In het strategisch deel van de MER worden hiervoor verschillende varianten onderzocht, zodat in afstemming met de gemeenten Leiden en Oegstgeest en de beide initiatiefnemers WarmtelinQ en Vattenfall het voorkeursalternatief (VKA) voor de aanlandlocatie kan worden bepaald. Dan wordt ook duidelijk of er op de locatie ruimte is voor een mogelijk toekomstige WOS voor warmtelevering aan gemeenten aan de westzijde van Leiden (met name Oegstgeest en Katwijk).

Aangezien in de startbeslissing van Provinciale Staten op 22 september 2021 geen expliciet besluit is genomen over de scope van het PIP, is het wenselijk dat Provinciale Staten aan Gedeputeerde Staten de ruimte biedt om de scope van het PIP nader te bepalen, indien de omgevingswet nog niet in werking is getreden. Het bepalen van deze scope door Gedeputeerde Staten is gepland in januari 2023 en vindt plaats op basis van de uitkomsten van het strategisch deel van het MER en de besluitvorming over de VKA's voor het leidingtracé en de aanlandlocatie. Zonder het leggen van deze bevoegdheid bij Gedeputeerde Staten zou, indien de Omgevingswet dan nog niet in werking is getreden, die bevoegdheid bij Provinciale Staten liggen en dit vergt dan veel ruimte voor besluitvorming in een heel strakke planning, waarbij het ontwerp-besluit is voorzien rond medio 2023.

Toepassen Coördinatie-regeling.

Beide initiatiefnemers WarmtelinQ en Vattenfall verzoeken bij brief van 11 augustus 2022 (zie bijlage 2) de provincie om de PCR toe te passen op de transportleiding en de aanlandlocatie. Zij wijzen daarbij op de gestelde deadline van 2027 en een groter risico dat deze planning niet wordt gehaald wanneer de PCR niet wordt toegepast.

In de Wro is bepaald dat als de verwezenlijking van een onderdeel van het provinciaal ruimtelijk beleid dat wenselijk maakt, besluiten (vergunningen) kunnen worden gecoördineerd (artikel 3.33, lid 1 onder a). In datzelfde lid wordt onder b bepaald dat de voorbereiding en bekendmaking van een inpassingsplan met die besluiten kan worden gecoördineerd. Dit betekent dat de kennisgevingen en de terinzageleggingen gelijktijdig of in clusters plaatsvinden en dat Gedeputeerde Staten dit organiseren. De bevoegde gezagen (zoals gemeenten, Hoogheemraadschappen, Rijkswaterstaat) blijven verantwoordelijk en bevoegd voor het nemen van die besluiten.

Momenteel is er echter nog geen zicht op de voortgang van de vergunningaanvragen. Daarbij moeten de consequenties van het toepassen van de PCR voor de betrokken (vergunningverlenende) bevoegde gezagen helder zijn. Om deze reden wordt thans niet aan Provinciale Staten voorgesteld de PCR toe te passen. Indien Gedeputeerde Staten

besluiten dat het toepassen van de PCR wenselijk is én indien die bevoegdheid dan nog bij PS ligt, zullen zij hiertoe een separaat besluit aan de Staten voorleggen.

Formele bevoegdheid van Provinciale Staten

Provinciale Staten zijn gelet op paragraaf 3.5.1 'Provinciaal inpassingsplan' van de Wet ruimtelijke ordening en gelet op de verwezenlijking van een onderdeel van het provinciaal ruimtelijke beleid bevoegd tot het nemen van de voorgestelde besluiten.

Proces

Fase van het beleidsproces

Gelet op het door Provinciale Staten genomen besluit op 22 september 2021 om voor WarmtelinQ Rijswijk-Leiden een inpassingsplan op te stellen en daarbij al te anticiperen op de Omgevingswet zijn al verscheidene processtappen en besluiten door Gedeputeerde Staten genomen.

Op 11 januari 2022 hebben Gedeputeerde Staten het participatieplan vastgesteld. De Staten zijn hiervan schriftelijk (kenmerk PZH-2021-793484934) op de hoogte gesteld. In het kader van het participatieproces zijn er publiekswebinars, raadswebinars en fysieke bijeenkomsten voor belangstellenden, grondeigenaren en coöperaties georganiseerd. De gemeenteraden van de betrokken gemeenten (Rijswijk, Den Haag, Voorburg-Leidschendam, Voorschoten, Zoeterwoude, Leiderdorp, Oegstgeest, Katwijk, Wassenaar en Leiden) zijn gehoord in het kader van artikel 3.26, lid 1 Wro.

Op 10 mei 2022 hebben Gedeputeerde Staten de concept NRD vastgesteld en vrijgegeven voor inspraak en gezonden aan de adviseurs (de tien betrokken gemeenten, Rijksdiensten, hoogheemraadschappen en de veiligheidsregio). Hierop zijn 11 zienswijzen en 11 adviezen ingekomen evenals een advies van de Commissie voor de mer.

Procedure

Na het door Provinciale Staten genomen besluit over dit voorstel, wordt dit besluit op de wettelijk voorgeschreven wijze gepubliceerd en worden de betrokken bevoegde gezagen en de initiatiefnemers hierover schriftelijk geïnformeerd.

Het strategische deel van de MER wordt vervolgens betrokken bij de door Gedeputeerde Staten vast te stellen Voorkeursalternatieven (VKA's).

In onderstaand schema staan de belangrijkste stappen in de procedures voor de vaststelling van het provinciaal inpassingsplan (PIP) c.q. het projectbesluit, het MER en de verdere realisatie van het project. Daarbij is een planning op hoofdlijnen aangegeven.



Besluit

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 30 augustus 2022, met het besluitnummer PZH-2022-810846200;

Gelet op de in paragraaf 3.5.1 van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) en de in hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer beschreven bevoegdheden van Provinciale Staten en Gedeputeerde Staten ten behoeve van de verwezenlijking van een onderdeel van het provinciaal ruimtelijk beleid, de Crisis- en herstelwet en artikel 3 Protocollen Wro bevoegdheden van de Provinciewet;

Besluiten:

1. het besluit van Provinciale Staten van 22 september 2021 (PS besluit nr. 7388) om een Provinciaal inpassingsplan op te stellen, inclusief een m.e.r.-procedure voor WarmtelinQ Rijswijk-Leiden, aan te vullen met het besluit om de aanlandlocatie ten westen van Leiden toe te voegen aan de scope van het project;
2. Gedeputeerde Staten de bevoegdheden te geven om de voorlopige scope van het PIP vast te stellen bij de besluitvorming over de voorkeursalternatieven (VKA's) voor het leidingtracé en de aanlandlocatie indien de Omgevingswet op 1 januari 2023 niet in werking is getreden.

Den Haag, 12 oktober 2022

Provinciale Staten van Zuid-Holland,

griffier,

voorzitter,

drs. B.S.M. Sepers

drs. J. Smit